

C/2024/1364

15.2.2024

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Het jaarlijkse werkprogramma van de Unie voor Europese normalisatie voor 2024

(C/2024/1364)

In artikel 8 van Verordening (EU) nr. 1025/2012 betreffende Europese normalisatie ⁽¹⁾ is bepaald dat de Commissie een jaarlijks werkprogramma van de Unie voor Europese normalisatie moet vaststellen. In deze mededeling van de Commissie worden, in overeenstemming met de respectieve regels, de Europese normen en Europese normalisatieproducten vastgesteld waarvoor de Commissie voornemens is in 2024 een verzoek bij de Europese normalisatieorganisaties in te dienen, samen met de specifieke doelstellingen en beleidsterreinen voor deze normen en producten (zie de bijlage).

De mededeling is specifiek opgesteld om het beleid en de wetgeving van de EU te ondersteunen, met als doel bij te dragen tot een groene, digitale en veerkrachtige eengemaakte markt en tot de internationale doelstellingen van de EU.

De rol van normalisatie in het EU-beleid is besproken in verschillende beleidsdocumenten van de Commissie, met name de strategie voor normalisatie ⁽²⁾ en de industriestrategie van de EU ⁽³⁾. Deze beleidsterreinen van de EU worden ondersteund met normen om ervoor te zorgen dat de producten en diensten uit de EU wereldwijd concurrerend zijn en overeenstemmen met de stand van de techniek op veiligheids-, beveiligings-, gezondheids-, sociaal en milieugebied. Daarnaast zijn normen een belangrijk instrument voor de valorisatie van onderzoek, ontwikkeling en innovatie doordat zij laten zien dat “proof of concept” is bereikt en zij de uitrol van volledig nieuwe industriële waardeketens op groene en digitale gebieden stimuleren ⁽⁴⁾.

Overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1025/2012 neemt de Commissie in haar jaarlijkse werkprogramma van de Unie ook doelstellingen voor de internationale dimensie op. Zij zal haar samenwerking op het gebied van normalisatie met internationale partners voortzetten door acties uit te voeren die gepland zijn in digitale partnerschappen met Japan, Zuid-Korea en Singapore, in het kader van de Handels- en Technologieraad EU-VS en binnen de G7 en de G20. In de vrijhandelsovereenkomsten van de EU en internationale partners bevordert de Commissie dat wordt ingezet op internationale normalisatieprocessen, in lijn met de beginselen van de Wereldhandelsorganisatie, d.w.z. transparantie, openheid, onpartijdigheid en consensus, doeltreffendheid en relevantie, samenhang en de ontwikkelingsdimensie. De Commissie zal zich ervoor inzetten om samenwerking en informatie-uitwisseling op het gebied van normalisatie, ook op internationaal niveau, tot een essentieel onderdeel van het hoofdstuk over technische handelsbelemmeringen en goede wet- en regelgevingspraktijken te maken in elke vrijhandelsovereenkomst die zij sluit. Daarnaast zal zij de dialoog met andere landen voortzetten om na te gaan waar zij bij mondiale uitdagingen de handen ineen kunnen slaan.

De rol van internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie is ook van belang bij het bevorderen van de leidende rol van de EU als wereldwijde normalisatiepartij, zoals aangegeven in de totaalaanpak voor onderzoek en innovatie ⁽⁵⁾.

De bijlage bij deze mededeling bevat acties gericht op de ontwikkeling en herziening van Europese normen of Europese normalisatieproducten. Zij zijn noodzakelijk en geschikt voor de ondersteuning van EU-wetgeving en -beleid, en versterken aldus de leidende rol van de EU bij het vaststellen van mondiale normen.

In het jaarlijkse EU-werkprogramma van de Commissie worden de strategische beleidsprioriteiten op het gebied van Europese normalisatie vastgesteld. Sinds de bekendmaking van de strategie voor normalisatie in 2022 is in de daaropvolgende mededelingen van de Commissie een lijst van prioritaire beleidsacties opgesteld, die als een van de punten in de bijlage is opgenomen. Deze prioritaire normalisatieproducten ondersteunen cruciaal EU-beleid voor de totstandbrenging van een groene, digitale en veerkrachtige eengemaakte markt en verdienen extra aandacht van het Europese normalisatiesysteem, met inbegrip van een sneller eindresultaat.

⁽¹⁾ Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende Europese normalisatie, tot wijziging van de Richtlijnen 89/686/EEG en 93/15/EEG van de Raad alsmede de Richtlijnen 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG en 2009/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Beschikking 87/95/EEG van de Raad en Besluit nr. 1673/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 316 van 14.11.2012, blz. 12).

⁽²⁾ COM(2022) 31 final.

⁽³⁾ COM(2021) 350 final.

⁽⁴⁾ Aanbeveling van de Raad van 21 november 2022 betreffende de leidende beginselen voor kennisvalorisatie.

⁽⁵⁾ COM(2021) 252 final.

Als gevolg van het besluit van de Commissie ⁽⁶⁾ tot oprichting van het forum op hoog niveau over Europese normalisatie, dat in januari 2023 is opgericht, ontvangt de Commissie van het forum advies over de prioritaire acties voor het jaarlijkse werkprogramma van de Unie. Met dit advies is rekening gehouden in de mededeling van de Commissie van dit jaar.

Tegen deze achtergrond heeft de Commissie de volgende normalisatiewerkzaamheden als **beleidsprioriteiten** aangemerkt:

1. Technologieën voor Europese high-performance computing en voor Europese kwantumcommunicatie-infrastructuur In overeenstemming met de aanbeveling van de Commissie betreffende technologiegebieden die kritiek zijn voor de economische veiligheid van de EU met het oog op nadere risicobeoordeling met de lidstaten ⁽⁷⁾, herhaalt de Commissie de beleidsprioriteitspunten van het jaarlijkse werkprogramma van de Unie voor 2023 betreffende kwantumtechnologieën.
2. Kritieke grondstoffen — recycling van permanente magneten en exploratie, winning, raffinage en recycling van kritieke grondstoffen De Commissie herhaalt dat kritieke grondstoffen net als in 2023 een beleidsprioriteit zijn met het oog op het voorstel van de Commissie voor de verordening kritieke grondstoffen ⁽⁸⁾ en het aangetoonde belang van kritieke grondstoffen voor het behoud van veerkrachtige toeleveringsketens.
3. EU-kader voor betrouwbare data De Commissie voegt een nieuwe prioritaire actie toe inzake een kader voor betrouwbare data ter ondersteuning van de uitvoering van de dataverordening ⁽⁹⁾.
4. Europees kader voor digitale identiteit De Commissie voegt een nieuwe prioriteit toe ter ondersteuning van de totstandbrenging van een Europees kader voor een digitale identiteit.
5. Ecologisch ontwerp van lucht-luchtairconditioners en lucht-luchtwarmtepompen De Commissie voegt een nieuw prioritair punt toe over warmtepompen, op basis van de doelstellingen van het voorstel van de Commissie voor de verordening voor een nettonulindustrie ⁽¹⁰⁾ en de duidelijke rol van normen bij de verwezenlijking van de doelstellingen ervan.
6. Cyberbeveiligingseisen voor producten met digitale elementen De Commissie herhaalt de beleidsprioriteit van 2023 inzake cyberbeveiligingseisen, met de bedoeling de voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van veilige producten met digitale elementen.
7. Technologieën en onderdelen voor waterstofsysteem De Commissie herhaalt de beleidsprioriteit van 2023 inzake technologieën en onderdelen voor waterstofsysteem, met de bedoeling de ontwikkeling en het onderhoud van waterstofinfrastructuur en technologische componenten op de eengemaakte markt te verbeteren.
8. Oplaa infrastructuur voor elektrische voertuigen De Commissie voegt een nieuw prioritair punt toe over oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, om te streven naar automatische connectiviteit tussen oplaadinfrastructuur en elektrische voertuigen, waarbij de interoperabiliteit van de oplaadinfrastructuur van verschillende fabrikanten, systemen en netwerken moet worden gewaarborgd.

⁽⁶⁾ C(2022) 6189 final.

⁽⁷⁾ C(2023) 6689 final.

⁽⁸⁾ COM(2023) 160 final.

⁽⁹⁾ Verordening (EU) 2023/2854 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2023 betreffende geharmoniseerde regels inzake eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van data en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn (EU) 2020/1828 (Dataverordening) (PB L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>)

⁽¹⁰⁾ COM(2023) 161 final.

BIJLAGE

Overzicht

Voor dit jaarlijkse werkprogramma van de Unie voor Europese normalisatie voor 2024 zijn de volgende **beleidsprioriteiten** vastgesteld onder de 72 hieronder genoemde acties:

1. technologieën voor Europese high-performance computing en voor Europese kwantumcommunicatie-infrastructuur (actie 7)
2. recycling van permanente magneten (actie 1) en exploratie, winning, raffinage en recycling van kritieke grondstoffen (actie 2)
3. EU-kader voor betrouwbare data (actie 10)
4. Europees kader voor een digitale identiteit (actie 8)
5. ecologisch ontwerp van lucht-lucht-airconditioners en lucht-luchtwarmtepompen (actie 33)
6. cyberbeveiligingseisen (actie 6)
7. technologieën en onderdelen voor waterstofsysteem (actie 16)
8. oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen (actie 44)

De volledige lijst van acties in het jaarlijkse werkprogramma van de Unie voor 2024 is onderverdeeld in vier hoofdcategorieën: 1) de veerkracht van de Europese industrie, 2) de digitale transitie, 3) de groene transitie en 4) de interne markt voor producten en diensten.

De acties op het gebied van veerkracht zijn bedoeld ter ondersteuning van het volgende:

- recycling van permanente magneten (actie 1)
- exploratie, winning, raffinage en recycling van kritieke grondstoffen (actie 2)
- nieuwe uit meerdere materialen bestaande materialen en functies voor additieve productie (actie 3)
- biotechnologie en biomanufacturing (actie 4)
- geavanceerde materialen (actie 5)

De acties op het gebied van de digitale transitie zijn bedoeld om het volgende te ondersteunen ⁽¹⁾:

- cyberbeveiligingseisen (actie 6)
- technologieën voor Europese high-performance computing en voor Europese kwantumcommunicatie-infrastructuur (actie 7)
- Europees kader voor een digitale identiteit (actie 8)
- online leeftijdsverificatie (actie 9)
- EU-kader voor betrouwbare data (actie 10)
- interoperabiliteit voor dataverwerkingsdiensten (actie 11)
- klantgegevens in de verzekeringssector (actie 12)
- een veilig en interoperabel ecosysteem voor virtual en augmented reality en de virtuele economie (actie 13)
- harmonisatie van streepjescodes om interoperabele ticketverkoop met gebruikmaking van streepjescodes mogelijk te maken (actie 14)
- herziening van het normalisatieverzoek ter ondersteuning van het beleid van de Unie inzake artificiële intelligentie (actie 15)

De acties op het gebied van de groene transitie zijn bedoeld om het volgende te ondersteunen:

- waterstofinfrastructuur en ondersteuning en opslag van waterstof (acties 16-18)
- technologieën voor laagspanningsgelijkstroom (actie 19)

⁽¹⁾ Informatie over normalisatiewerkzaamheden die aan bod komen in het kader van het Europees multi-stakeholderplatform inzake ICT-normalisatie, is te raadplegen op: <https://joinup.ec.europa.eu/collection/rolling-plan-ict-standardisation/rolling-plan-2023>

- elektriciteitsnetten (actie 20)
- eisen inzake ecologisch ontwerp en energie-etiketteringsvoorschriften om het energieverbruik te verminderen (acties 21-40)
- de vergroening en klimaatbestendigheid van gebouwen en bouwmaterialen verbeteren (acties 41-42)
- transport en permanente opslag van koolstofdioxide (actie 43)
- oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen (actie 44)
- staal met een laag koolstofgehalte (actie 45)
- recycling en hergebruik van materialen uit afgedankte auto's (actie 46)
- luchtkwaliteit (acties 47-50)
- vermindering van methaanemissies in de energiesector (actie 51)
- monitoring van industriële emissies (actie 52)
- vermindering van verontreiniging door microplastics die in het milieu terecht komen (actie 53)
- beoordeling van ecosysteemdiensten (actie 54)
- bemestingsproducten (actie 55)
- metingen van de bodemgezondheid en toegang daartoe (actie 56)
- luchtvaartbrandstof (actie 57)

De acties op het gebied van de interne markt voor producten en diensten ondersteunen het volgende:

- kwaliteit en veiligheid van medische hulpmiddelen (actie 58)
- verbetering van de veiligheid van drukapparatuur en vergemakkelijking van de toegang van kmo's tot deze apparatuur (actie 59)
- verbetering van de toegang van kmo's tot de markt voor drukvaten van eenvoudige vorm (actie 60)
- veiligheid van machines (actie 61)
- apparaten bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen (actie 62)
- persoonlijke beschermingsmiddelen (actie 63)
- correcte en traceerbare meetsystemen om het publiek te beschermen tegen onjuiste metingen (actie 64)
- interoperabiliteit van het spoorwegsysteem (actie 65)
- elektromagnetische compatibiliteit (actie 66)
- brandveiligheid van schepen die vloeibaar gemaakte gassen in bulk vervoeren en van door gas aangedreven schepen (actie 67)
- laagspanning (actie 68)
- radioapparatuur (actie 69)
- pleziervaartuigen (actie 70)
- veiligheid van consumentenproducten en -voorzieningen (actie 71)
- gegevenswoordenboek voor rapportage aan toezichthoudende autoriteiten in de financiële sector (actie 72)

Acties voor de ontwikkeling en herziening van Europese normen of Europese normalisatieproducten ter ondersteuning van de veerkracht van het Europese bedrijfsleven				
Ref.	Titel	Referentie	Europese normen/Europese normalisatieproducten	Specifieke doelstellingen en beleidsterreinen voor de Europese normen/Europese normalisatieproducten
1	Recycling van kritieke grondstoffen uit permanente magneten	COM(2023) 160 final – Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020	Ontwikkeling van Europese normen voor de recycling van permanente magneten. De normen moeten: methoden ondersteunen die economisch gezien kunnen concurreren met de primaire productie; waarborgen dat de recyclingprocessen milieuvriendelijk zijn; waarborgen dat neodymium wordt teruggewonnen in een vorm die geschikt is voor de productie van magneten van hoge kwaliteit; zorgen voor inzameling en sortering van gebruikte producten die magneten van neodymium bevatten.	Het doel van de actie is om de toeleveringsketens van de EU veilig te stellen en de milieueffecten van de primaire productie te verminderen.
2	Kritieke grondstoffen	COM(2023) 160 final – Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020	Ontwikkeling van Europese normen en normalisatieproducten ter ondersteuning van de exploratie, winning, raffinage en recycling van kritieke grondstoffen.	Het doel van de actie is om de waardeketen voor kritieke grondstoffen van de EU te versterken teneinde de groene en de digitale transitie te ondersteunen en de EU veerkrachtiger te maken.
3	Technieken voor additieve productie	Een nieuw actieplan voor een circulaire economie — Voor een schoner en concurrerder Europa (COM(2020) 98 final)	Ontwikkeling van Europese normen ter ondersteuning van additieve productie, met inbegrip van 3D/4D-printen, voor productiesystemen op basis van metalen, polymeren, keramische, biologische en andere materialen.	Het doel van de actie is om bij te dragen tot energie-efficiëntie en om de concurrentiepositie van nieuwe, uit meerdere materialen bestaande producten en multifunctionele materialen en producten voor verschillende toepassingen, waaronder biomedische toepassingen, in de additieve productie te versterken.
4	Biomaterialen, biogebaseerde producten en houtproducten	Werkprogramma van de Commissie 2024 Vandaag resultaten boeken om klaar te zijn voor morgen COM(2023) 638 final Een duurzame bio-economie voor Europa: versterking van de verbinding tussen economie, samenleving en milieu. COM(2018) 673 final Duurzame koolstofcycli COM(2021) 800 final	Ontwikkeling van nieuwe normen en herziening van bestaande normen op het gebied van biomaterialen, biogebaseerde producten en houtproducten, ter vaststelling van terminologie, harmonisering van testmethoden voor de beoordeling van prestaties en vaststelling van prestatiecriteria, ter verbetering van de duurzaamheid, hernieuwbaarheid en biologische afbreekbaarheid ervan. Productcategorieregels ontwikkelen ter ondersteuning van EN 15804 voor houtproducten voor de bouw, platen op houtbasis en toebehoren.	Het belangrijkste doel is modernisering te ondersteunen en de industriële basis van de EU te versterken door nieuwe waardeketens en duurzame, kosteneffectievere industriële processen tot stand te brengen, de biogebaseerde sectoren en industrieën te versterken en op te schalen, investeringen aan te trekken en de marktacceptatie te stimuleren.

5	Geavanceerde materialen	Werkprogramma van de Commissie 2024 Vandaag resultaten boeken om klaar te zijn voor morgen COM(2023) 638 final	In kaart brengen van de huidige normalisatiesituatie en de geconstateerde lacunes op het gebied van geavanceerde materialen (met inbegrip van nanomaterialen en grafeen) voor de groene en de digitale transitie.	De actie heeft tot doel de normalisatiebehoefte op het gebied van de invoering van innovatie in kaart te brengen en de veiligheid en duurzaamheid van geavanceerde materialen te waarborgen, waaronder door vervanging van kritieke grondstoffen. Dit zal de basis vormen voor de ontwikkeling van normen die onderzoek en innovatie op het gebied van duurzame vervangingsprocessen bevorderen en mogelijke gezamenlijke acties op EU- en nationaal niveau faciliteren.

Acties voor de ontwikkeling en herziening van Europese normen of Europese normalisatieproducten ter ondersteuning van de digitale transitie

Ref.	Titel	Referentie	Europese normen/Europese normalisatieproducten	Specifieke doelstellingen en beleidsterreinen voor de Europese normen/Europese normalisatieproducten
6	Cyberbeveiligingseisen voor producten met digitale elementen	COM(2022) 454 final — Voorstel voor een verordening betreffende horizontale cyberbeveiligingsvereisten voor producten met digitale elementen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 (verordening cyberweerbaarheid)	Europese normen en Europese normalisatieproducten ontwikkelen die overeenstemmen met essentiële cyberbeveiligingsspecificaties zoals uiteengezet in de verordening cyberweerbaarheid, met name wat betreft: i) beveiligingsspecificaties met betrekking tot de kenmerken van producten met digitale elementen en specificaties inzake de respons op kwetsbaarheden; ii) methodologieën betreffende betrouwbaarheidsniveaus voor producten met digitale elementen als hierboven bedoeld; iii) methoden voor het beoordelen van cyberbeveiligingsrisico's die verbonden zijn aan producten met digitale elementen.	Het hoofddoel is om de voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van veilige producten met digitale elementen door ervoor te zorgen dat hardware- en softwareproducten met minder kwetsbaarheden in de handel worden gebracht en dat fabrikanten de beveiliging gedurende de hele levenscyclus van een product serieus nemen.
7	Kwantumtechnologieën	COM(2021) 118 final, Digitaal kompas 2030:de Europese aanpak voor het digitale decennium	Ontwikkeling van Europese normen voor toeleveringsketens voor modulaire kwantumcomputers en kwantumcommunicatie-architecturen, en de ontsluitende technologieën daarvan voor Europese high-performance computing en voor Europese kwantumcommunicatie-infrastructuur. Ontwikkeling van nieuwe Europese normen of herziening van bestaande Europese normen inzake veiligheid, privacy en cyberbeveiliging van kwantumcomputing- en kwantumcommunicatietechnologie. Ontwikkeling van Europese normen voor toeleveringsketens voor betrouwbare kwantumbronnen, sensoren en metrologische apparatuur.	De belangrijkste doelstellingen zijn om: i) te zorgen voor een systematische verzameling van de normalisatiebehoeften van de industrie (startende bedrijven, kmo's, grote industrieën enz.) en normalisatiewerkzaamheden onder deskundigen uit de industrie te bevorderen ter ondersteuning van normalisatieactiviteiten; ii) de kwaliteit, veiligheid en beveiliging van kwantumtechnologieproducten en -diensten en de interoperabiliteit daarvan te waarborgen, wat van essentieel belang is voor de (commerciële) ontwikkeling van kwantumtechnologie en de invoering van pan-Europese infrastructuur en om het vertrouwen van verkopers, klanten en dienstverleners te winnen; iii) harmonisatie te bevorderen in overeenstemming met het EU-beleid.

8	Europees kader voor een digitale identiteit	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende een Europees kader voor een digitale identiteit (COM/2021/281 final)	Europese en internationale normen op elkaar afstemmen, en een samenhangend Europees kader voor digitale identiteit daarin opnemen. Dit omvat het opstellen van technische rapporten, normen en richtsnoeren voor de Europese portemonnee voor digitale identiteit en elektronische attesteringen.	Het doel is burgers meer controle te geven met een universeel erkende, veilige en gebruikersvriendelijke digitale identiteit, en zo de weg vrij te maken voor betere onlinetransacties en zakelijke kansen, met behoud van de Europese waarden op het gebied van gegevensbescherming.
9	Online leeftijdsverificatie	COM(2022) 212 final — Een digitaal decennium voor kinderen en jongeren:de nieuwe Europese strategie voor een beter internet voor kinderen (BIK+) Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende een Europees kader voor een digitale identiteit COM(2021) 281 final	Ontwikkeling van nieuwe Europese normen voor online leeftijdsgarantie/leeftijdsverificatie in het kader van het voorstel voor een Europees kader voor digitale identiteit (e-ID).	Het hoofddoel is om de veiligheid van kinderen op het internet te verbeteren door middel van beveiligde, gecertificeerde en interoperabele leeftijdsverificatie (systemen voor toegang tot onlinediensten in de hele EU). Het doel is om vertrouwen in leeftijdsverificatiemechanismen op te bouwen, en met name om het risico dat kinderen toegang krijgen tot voor hun leeftijd ongeschikte inhoud tot een minimum te beperken.
10	EU-kader voor betrouwbare data	Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (Datagovernanceverordening) Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende geharmoniseerde regels inzake eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van data (Dataverordening)	Een uitgebreide serie normen, praktijken en regels om te zorgen voor betrouwbare gegevensuitwisseling tussen partijen, met inbegrip van gegevensbemiddelaars en organisaties voor gegevensaltruïsme, in overeenstemming met de wettelijke voorschriften. Dit omvat normen voor een datacatalogus voor het publiceren en doorzoeken van gegevensactiva, ontologienormen voor de integratie en het gebruik van gedeelde gegevens en gemeenschappelijke KPI's om Europese dataruimten te optimaliseren voor domeinoverschrijdende interoperabiliteit, en daarbij de transparantie en het gebruik te verbeteren. Alle acties zullen nauw worden afgestemd met het Europees Comité voor gegevensinnovatie en, in voorkomend geval, met het ondersteuningscentrum voor gegevensruimten.	Gegevensproducenten en -gebruikers worden bij het combineren van gegevens uit verschillende bronnen, geconfronteerd met aanzienlijke uitdagingen op het gebied van interoperabiliteit, zowel binnen als tussen sectoren. Het is van vitaal belang dat het invoeren van gestandaardiseerde, compatibele formaten en protocollen voor coherente gegevensverzameling en -verwerking in alle sectoren wordt gestimuleerd, en dit kan worden bevorderd via het voortschrijdend plan voor ICT-normalisatie en een versterkt Europees interoperabiliteitskader. De belangrijkste doelen zijn het verbeteren van de vindbaarheid, herbruikbaarheid en interoperabiliteit van gegevens — kernbeginselen van de FAIR-beginselen voor data — ter versterking van de Europese data-economie. Gemeenschappelijke Europese dataruimten, ondersteund met EU-financiering via bijvoorbeeld Horizon Europa en Digitaal Europa, ontwikkelen zich elk in hun eigen tempo. Zorgen voor de interoperabiliteit van deze ruimten is van essentieel belang, om zo de weg te bereiden voor de ontwikkeling van generieke instrumenten voor bedrijven die op meerdere gegevensgebieden actief zijn.

11	Interoperabiliteit voor dataverwerkingsdiensten	Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende geharmoniseerde regels inzake eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van data (Dataverordening)	Ontwikkeling van geharmoniseerde normen voor de interoperabiliteit van dataverwerkingsdiensten, in lijn met de essentiële eisen van artikel 35, leden 1 en 2, van de dataverordening. In dit kader passen bijvoorbeeld ook werkzaamheden op basis van bestaande, door de industrie ontwikkelde open interoperabiliteitsspecificaties.	Het hoofddoel is hoofdstuk VI van de dataverordening klaar voor gebruik te maken. Dat hoofdstuk bevat bepalingen om gebruikers van dataverwerkingsdiensten in staat te stellen over te stappen naar een andere aanbieder van dataverwerkingsdiensten. Om dat mogelijk te maken, moeten aanbieders van dataverwerkingsdiensten de klanten open interfaces aanbieden. In principe kan een overstap alleen worden gerealiseerd als dataverwerkingsdiensten interoperabel zijn. Daarom wordt met artikel 29 van de dataverordening beoogd een “gemeenschappelijke taal” voor dataverwerkingsdiensten vast te stellen. Daartoe wordt de Commissie gemachtigd om een normalisatiemandaat op te stellen.
12	Klantgegevens in de verzekeringssector	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een kader voor toegang tot financiële gegevens en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 1094/2010, (EU) nr. 1095/2010 en (EU) 2022/2554 COM(2023) 360 final	Ontwikkeling van nieuwe normen om de toegang tot en het delen van verzekeringsgegevens van klanten uit de financiële sector mogelijk te maken. Deze actie ondersteunt het beleid van de Commissie om de toegang tot gegevens in het kader van financiële diensten te verbeteren (een normalisatieproduct van het werkprogramma van de Commissie van 2023) en het voorstel van de Commissie voor een verordening betreffende een kader voor toegang tot financiële gegevens.	Het doel is ervoor te zorgen dat klanten in de financiële sector toegang hebben tot hun gegevens op basis van gemeenschappelijke normen, zoals bepaald in het voorstel van de Commissie voor een verordening betreffende een kader voor toegang tot financiële gegevens. Dit omvat met name de verplichting voor verzekeringsondernemingen (“gegevenshouders”) om gegevens betreffende schadeverzekering (bv. activa, contract- en productgegevens) op verzoek van de klant te delen met vergunninghoudende derden (“gegevensgebruikers”) op basis van gemeenschappelijke normen. De normalisatiewerkzaamheden moeten in overeenstemming zijn met het toepassingsgebied van de definitieve rechtshandeling zodra het voorstel voor een verordening voor een kader voor toegang tot financiële gegevens is aangenomen.

13	Een veilig en interoperabel ecosysteem voor virtual en augmented reality en de virtuele economie	Een EU-initiatief voor Web 4.0 en virtuele werelden:een voorsprong bij de volgende technologische transitie — COM(2023) 442 final	Beoordeling van de situatie en aanbevelingen inzake normen voor interfaces tussen mens en computer, ruimtelijk computergebruik, uitrol van apps, beveiliging en communicatie van apparaten, biometrische sensoren in apparaten, opslag en uitwisseling van modellen voor virtual en augmented reality, met inbegrip van de opzet van virtuele tests, en normen voor de virtuele economie en samenleving met betrekking tot identificatie, eigendom, bescherming van intellectuele eigendommen en de veiligheid van kinderen.	De Commissie streeft naar een Web 4.0 en virtuele werelden die worden aangedreven door open en sterk gedistribueerde technologieën en normen die interoperabiliteit tussen platforms en netwerken en keuzevrijheid voor gebruikers mogelijk maken, en waarin duurzaamheid, inclusie en toegankelijkheid de kern vormen van technologische ontwikkelingen. Om ervoor te zorgen dat Web 4.0 en virtuele werelden een open, veilige ruimte vormen die de waarden en regels van de EU respecteert, is er betrokkenheid op internationaal niveau bij dit onderwerp nodig. De Commissie zal, in samenwerking met de lidstaten en belanghebbenden, contact onderhouden met belangrijke organisaties die zich met de ontwikkeling van normen bezighouden.
14	Harmonisatie van streepjescodes om interoperabele ticketverkoop met gebruikmaking van streepjescodes mogelijk te maken	PLAN/2021/10509 Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad om marktuitdagingen aan te pakken die de ontwikkeling van multimodale digitale mobiliteitsdiensten (MDMS) in de weg staan	Ontwikkeling van Europese normen voor de streepjescodes voor gebruik in tickettoepassingen voor verschillende vormen van ticketverkoop, met modulaire streepjescodes op smartphones en op papieren tickets voor mobiliteitsdiensten.	Het doel is om tegen 2030 naadloos multimodaal passagiersvervoer mogelijk te maken. Met geïntegreerde elektronische ticketverkoop en een EU-norm voor een interoperabele streepjescode voor alle vervoerswijzen kan dit aanzienlijk gemakkelijker worden gemaakt.
15	Herziening van het normalisatieverzoek ter ondersteuning van het beleid van de Unie inzake kunstmatige of artificiële intelligentie	Voorstel voor een verordening tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (verordening artificiële intelligentie) en tot wijziging van bepaalde wetgevingshandelingen van de Unie COM(2021) 206 final	Vaststelling van technische specificaties ter ondersteuning van de uitvoering van de aankomende verordening artificiële intelligentie, met inbegrip van aspecten in verband met risicobeheer, gegevenskwaliteit, registratie, transparantie, menselijk toezicht, nauwkeurigheid, robuustheid, cyberbeveiliging, kwaliteitsbeheer, conformiteitsbeoordeling, biometrische identificatie, hulpbronnenprestaties van artificiële-intelligentiesystemen en energie-efficiënte ontwikkeling van AI-modellen voor algemene doeleinden.	Het doel is om ervoor te zorgen dat artificiële-intelligentiesystemen veilig en betrouwbaar kunnen zijn, gedurende hun hele levenscyclus op passende wijze worden gemonitord, de in Europa erkende fundamentele waarden en mensenrechten eerbiedigen en het Europese concurrentievermogen versterken.

Acties voor de ontwikkeling en herziening van Europese normen of Europese normalisatieproducten ter ondersteuning van de groene transitie

Ref.	Titel	Referentie	Europese normen/Europese normalisatieproducten	Specifieke doelstellingen en beleidsterreinen voor de Europese normen/Europese normalisatieproducten
16	Technologieën en onderdelen voor waterstofsysteem	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de interne markten voor hernieuwbare gassen, aardgas en waterstof COM(2021) 804 final Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad	Europese normen inzake kwaliteit, technologie en veiligheid ontwikkelen voor de productie en het gebruik van waterstof.	Verbetering van de ontwikkeling en het onderhoud van waterstofinfrastructuur en technologische componenten voor waterstofsysteem op de eengemaakte markt.
17	Transport en opslag van waterstof	Verordening (EU) 2022/869 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende richtsnoeren voor trans-Europese energie-infrastructuur, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943 en Richtlijnen 2009/73/EG en (EU) 2019/944, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013 Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbare gassen, aardgas en waterstof COM(2021) 803 final	Bestaande normen herzien en nieuwe Europese normen ontwikkelen voor de kwaliteit en veiligheid van waterstof — relevant voor injectie in het specifieke waterstofnet en eindtoepassingen, met inbegrip van brandstoffen op basis van waterstof.	Mogelijk maken en bevorderen van de opschaling van transport- en opslagmethoden voor waterstof, waardoor het gemakkelijker wordt om fossiele brandstoffen en grondstoffen in moeilijk koolstofvrij te maken sectoren te vervangen.

18	Tanks voor waterstof (vloeibaar en gasvormig) in de binnenvaart	Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, NAIADES III: Boosting future-proof European inland waterway transport - COM/2021/324 final Richtlijn (EU) 2016/1629 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2016 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen, tot wijziging van Richtlijn 2009/100/EG en tot intrekking van Richtlijn 2006/87/EG	Ontwikkeling van Europese normen om de veiligheid van het vervoer op waterstof over binnenwateren te verbeteren door de normen voor schepen die tanks met waterstof aan boord hebben, af te stemmen op de tankpunten, waaronder voor verwisselbare tanks.	Het doel is de benodigde tijd voor het bunkeren en bijtanken van waterstof te beperken, en in het kader van het gebruik van emissievrije technologieën de emissies van de vervoerssector te verminderen en de veiligheid van de exploitatie te waarborgen.
19	Technologieën voor laagspanningsgelijkstroom	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, EU-strategie voor zonne-energie COM(2022) 221 final	Europese normen en Europese normalisatieproducten ontwikkelen ter ondersteuning van de integratie van zonne-energie in het energiesysteem.	Bijdragen tot de snelle uitrol van technologieën voor zonnestroom en zonnewarmte.
20	Elektriciteitsnetten	Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Grids, the missing link — An EU Action Plan for Grids COM(2023) 757 final	Europese normen en normalisatieproducten ontwikkelen, met name in de vorm van een workshop agreement voor het vaststellen van gemeenschappelijke specificaties voor gebruik door transmissiesysteembeheerders voor de elektriciteit voor de aanleggers van het net.	De actie heeft tot doel de kosten te verlagen, de aflevering van projecten te versnellen, de productie te verhogen met gebruik van de bestaande aanlegfaciliteiten die elektriciteitsleveranciers kunnen produceren, en leveranciers in de hele EU betere toegang te bieden tot andere markten in Europa.
21	Ecologisch ontwerp met betrekking tot waterpompen	Verordening (EU) nr. 547/2012 van de Commissie van 25 juni 2012 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende eisen inzake ecologisch ontwerp voor waterpompen	Bestaande normen herzien en nieuwe normen ontwikkelen voor de meet- en berekeningsmethoden van de specificaties inzake ecologisch ontwerp van waterpompen.	Het hoofddoel is om het energieverbruik van waterpompen te verminderen, waarbij een uitgebreide benadering voor producten wordt overwogen en eventueel andere aspecten worden onderzocht, bv. in verband met de circulaire economie.

22	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van huishoudelijke afwasmachines	Verordening (EU) 2019/2022 van de Commissie van 1 oktober 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor huishoudelijke afwasmachines overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1275/2008 van de Commissie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1016/2010 van de Commissie Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/2017 van de Commissie van 11 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de energie-etikettering van huishoudelijke afwasmachines en tot intrekking van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1059/2010 van de Commissie	Bestaande normen herzien en nieuwe normen ontwikkelen voor de meet- en berekeningsmethoden van de specificaties inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering van huishoudelijke afwasmachines.	Het hoofddoel is om het energieverbruik van huishoudelijke afwasmachines te verminderen en de hulpbronnenefficiëntie ervan te verbeteren.
23	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van kook- en braadtoestellen	Verordening (EU) nr. 66/2014 van de Commissie van 14 januari 2014 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor huishoudelijke ovens, kookplaten en afzuigkappen betreft	Bestaande normen voor kook- en braadtoestellen herzien en nieuwe normen ontwikkelen.	Vermindering van het energieverbruik van kook- en braadtoestellen
24	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van elektronische beeldschermen	Verordening (EU) 2019/2021 van de Commissie van 1 oktober 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor elektronische beeldschermen overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1275/2008 van de Commissie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 642/2009 van de Commissie	Bestaande normen voor elektronische beeldschermen herzien en nieuwe normen ontwikkelen, die ook de coderingsfunctie voor high dynamic range (HDR) en resolutieniveaus boven 4K (of HD) bestrijken, voor het vaststellen van een specifieke testmethode voor het gedrag van automatische helderheidsregeling (Automatic Brightness Control; ABC) en het aanpassen van verificatiemethoden voor het gehalte aan kunststofadditieven.	Vermindering van het energieverbruik van elektronische beeldschermen (televisies, monitors), ook die met HDR en resolutieniveaus boven 4K (of HD), door een specifieke testmethode voor ABC vast te stellen en de verificatiemethoden voor het gehalte aan kunststofadditieven aan te passen.

25	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van lichtbronnen	Verordening (EU) 2019/2020 van de Commissie van 1 oktober 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor lichtbronnen en afzonderlijke voorschakelapparatuur overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 244/2009, (EG) nr. 245/2009 en (EU) nr. 1194/2012 van de Commissie Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/2015 van de Commissie van 11 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de energie-etikettering van lichtbronnen en tot intrekking van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 874/2012 van de Commissie	Bestaande normen herzien en nieuwe normen ontwikkelen met betrekking tot procedures en methoden om de vereiste parameters voor ledlichtbronnen en oledlichtbronnen te meten.	Vermindering van het energieverbruik van lichtbronnen, met als resultaat een totale jaarlijkse energiebesparing van naar schatting 41,9 TWh in 2030.
26	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van toestellen voor lokale ruimteverwarming	Verordening (EU) 2015/1188 van de Commissie van 28 april 2015 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor toestellen voor lokale ruimteverwarming betreft Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/1186 van de Commissie van 24 april 2015 houdende aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad wat de energie-etikettering van toestellen voor lokale ruimteverwarming betreft	Bestaande normen voor toestellen voor lokale ruimteverwarming herzien en nieuwe normen ontwikkelen.	Vermindering van het energieverbruik en verdere beperking van de milieueffecten van toestellen voor lokale ruimteverwarming.
27	Ecologisch ontwerp van toestellen voor lokale ruimteverwarming die vaste brandstoffen gebruiken	Verordening (EU) 2015/1185 van de Commissie van 24 april 2015 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp betreft voor toestellen voor lokale ruimteverwarming die vaste brandstoffen gebruiken	Bestaande normen voor toestellen voor lokale ruimteverwarming die vaste brandstoffen gebruiken herzien en nieuwe normen ontwikkelen.	Vermindering van het energieverbruik en verdere beperking van de milieueffecten van toestellen voor lokale ruimteverwarming die vaste brandstoffen gebruiken.

28	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van fotovoltaïsche producten (modules, omvormers en systemen)	Verordening PLAN/2020/7002 van de Commissie tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor fotovoltaïsche producten (modules, omvormers en systemen) betreft Gedelegeerde Verordening PLAN/2020/7007 van de Commissie ter aanvulling van Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad wat de energie-etikettering van fotovoltaïsche producten (modules, omvormers en systemen) betreft	Nieuwe normen voor fotovoltaïsche producten (modules, omvormers en systemen) ontwikkelen om de meting en berekening van de relevante productparameters te ondersteunen, aan de hand van betrouwbare, nauwkeurige en reproduceerbare meetmethoden die rekening houden met de erkende stand van de techniek op het gebied van meetmethoden.	Vermindering van de aan fotovoltaïsche producten (modules, omvormers en systemen) verbonden milieueffecten.
29	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van smartphones en tablets	Verordening (EU) /... van de Commissie tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor smartphones, andere mobiele telefoons dan smartphones, draadloze telefoons en slatecomputers overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/826 van de Commissie C(2023) 3538 final Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/1669 van de Commissie van 16 juni 2023 tot aanvulling van Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de energie-etikettering van smartphones en slatecomputers	Nieuwe normen voor smartphones en tablets ontwikkelen om de meting en berekening van de relevante productparameters te ondersteunen, aan de hand van betrouwbare, nauwkeurige en reproduceerbare meetmethoden die rekening houden met de erkende stand van de techniek op het gebied van meetmethoden.	Vermindering van de aan smartphones en tablets verbonden milieueffecten.
30	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van verwarmingsketels voor vaste brandstoffen	Verordening (EU) 2015/1189 van de Commissie van 28 april 2015 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de eisen inzake ecologisch ontwerp voor verwarmingsketels voor vaste brandstoffen betreft Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/1187 van de Commissie van 27 april 2015 houdende aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de energie-etikettering van verwarmingsketels voor vaste brandstoffen en pakketten bestaande uit een verwarmingsketel voor vaste brandstoffen, aanvullende verwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties	Bestaande normen herzien en nieuwe normen ontwikkelen voor de meet- en berekeningsmethoden van de specificaties inzake ecologisch ontwerp en energie-etikettering van verwarmingsketels voor vaste brandstoffen.	Het hoofddoel is om het energieverbruik van verwarmingsketels voor vaste brandstoffen te verminderen.

31	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van ruimteverwarmingstoestellen	Verordening (EU) nr. 813/2013 van de Commissie van 2 augustus 2013 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor ruimteverwarmingstoestellen en combinatieverwarmingstoestellen betreft Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 811/2013 van de Commissie van 18 februari 2013 ter aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad wat de energie-etikettering van ruimteverwarmingstoestellen, combinatieverwarmingstoestellen, pakketten van ruimteverwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties en pakketten van combinatieverwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties betreft	Bestaande normen voor ruimteverwarmingstoestellen en combinatieverwarmingstoestellen herzien en nieuwe normen ontwikkelen om de meting van de relevante productparameters te ondersteunen, aan de hand van betrouwbare, nauwkeurige en reproduceerbare meetmethoden die rekening houden met de erkende stand van de techniek op het gebied van meetmethoden.	Normering op het niveau van de hele EU van de specificaties inzake het energieverbruik, het geluidsvermogensniveau en de stikstofoxide-emissies van ruimteverwarmingstoestellen en combinatieverwarmingstoestellen. Dit moet bijdragen tot een betere werking van de eengemaakte markt en helpen de milieuprestaties van deze producten te verbeteren.
32	Ecologisch ontwerp en energie-etikettering van waterverwarmingstoestellen	Verordening (EU) nr. 814/2013 van de Commissie van 2 augustus 2013 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor waterverwarmingstoestellen en warmwatertanks betreft Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 812/2013 van de Commissie van 18 februari 2013 ter aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad wat de energie-etikettering van waterverwarmingstoestellen, warmwatertanks en pakketten van waterverwarmingstoestellen en zonne-energie-installaties betreft	Bestaande normen voor waterverwarmingstoestellen en warmwatertanks herzien en nieuwe normen ontwikkelen om de meting van de relevante productparameters te ondersteunen, aan de hand van betrouwbare, nauwkeurige en reproduceerbare meetmethoden die rekening houden met de erkende stand van de techniek op het gebied van meetmethoden.	Normering op het niveau van de hele EU van de specificaties inzake het energieverbruik, het geluidsvermogensniveau en de stikstofoxide-emissies van waterverwarmingstoestellen, en inzake het warmhoudverlies van warmwatertanks. Dit moet bijdragen tot een betere werking van de eengemaakte markt en helpen de milieuprestaties van deze producten te verbeteren.
33	Ecologisch ontwerp van lucht-luchtairconditioners en lucht-lucht-warmtepompen	Verordening (EU) nr. 206/2012 van de Commissie van 6 maart 2012 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad wat eisen inzake ecologisch ontwerp voor airconditioners en ventilatoren betreft zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2016/2282 van de Commissie van 30 november 2016	Bestaande normen voor lucht-luchtairconditioners en lucht-lucht-warmtepompen herzien en nieuwe normen ontwikkelen, aan de hand van betrouwbare, nauwkeurige en reproduceerbare meetmethoden die rekening houden met de erkende stand van de techniek.	Vermindering van het energieverbruik van lucht-luchtairconditioners en warmtepompen in de gebruiksfase, alsook van hun geluidsvermogensniveau.

34	Ecologisch ontwerp van elektromotoren	Verordening (EU) 2019/1781 van de Commissie van 1 oktober 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor elektromotoren en snelheidsvariators overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 641/2009 betreffende eisen inzake ecologisch ontwerp voor stand-alone natloper-circulatiepompen en in producten ingebouwde natloper-circulatiepompen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 640/2009 van de Commissie	De bestaande normen herzien, waarbij rekening wordt gehouden met de volgende aspecten: 1) vaststelling van specificaties inzake efficiënt hulpbronengebruik, met inbegrip van de identificatie en het hergebruik van zeldzame aardmetalen in motoren met permanente magneten; 2) vaststelling van het niveau van de controletoleranties; 3) vaststelling van de methode en energieklassen voor motoren met een nominale spanning van meer dan 1000 V; 4) vaststelling van combinaties van motoren en snelheidsvariators die samen worden verkocht, alsook van geïntegreerde snelheidsvariators (compacte snelheidsvariators); 5) uitbreiding van het toepassingsgebied tot andere soorten motoren, waaronder motoren met permanente magneten.	Terbeschikkingstelling van herhaalbare, reproduceerbare, kosteneffectieve en voor de dagelijkse praktijk relevante testmethoden voor het meten van het energieverbruik van elektromotoren, met als doel om het energieverlies van elektromotoren te verminderen en zo bij te dragen tot de werking van de eengemaakte markt en tot energiebesparingen.
35	Ecologisch ontwerp van elektrische en elektronische huishoud- en kantoorapparaten	Verordening (EU) 2023/826 van de Commissie van 17 april 2023 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor het energieverbruik van elektrische en elektronische huishoud- en kantoorapparaten in de uitstand, de standby-stand en de netwerkgebonden standby-stand overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1275/2008 van de Commissie en Verordening (EG) nr. 107/2009 van de Commissie	Bestaande normen voor elektrische en elektronische huishoud- en kantoorapparaten herzien en nieuwe normen ontwikkelen.	Vermindering van het energieverbruik van elektrische en elektronische huishoud- en kantoorapparaten in de uitstand, de standby-stand en de netwerkgebonden standby-stand.
36	Ecologisch ontwerp van externe stroomvoorzieningen	Verordening (EU) 2019/1782 van de Commissie van 1 oktober 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor externe stroomvoorzieningen overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 278/2009 van de Commissie	Bestaande normen voor externe stroomvoorzieningen herzien en nieuwe normen ontwikkelen om de meting van de relevante productparameters te ondersteunen, aan de hand van betrouwbare, nauwkeurige en reproduceerbare meetmethoden die rekening houden met de erkende stand van de techniek op het gebied van meetmethoden.	Het hoofddoel is daarbij het energieverbruik van externe stroomvoorzieningen te normeren en zo bij te dragen tot de werking van de eengemaakte markt en tot energiebesparingen.

37	Ecologisch ontwerp van industriële ventilatoren	Verordening (EU) nr. 327/2011 van de Commissie van 30 maart 2011 tot uitvoering van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de eisen inzake ecologisch ontwerp voor door motoren aangedreven ventilatoren met een elektrisch ingangsvermogen tussen 125 W en 500 kW	De bestaande normen herzien en nieuwe normen ontwikkelen om een uitgebreide productbenadering mogelijk te maken, met name door een voldoende aantal werkingspunten en een interpolatie-/berekingsmethode en/of een karakteristieke curve vast te stellen. Directe meetmethoden aanvullen met geschikte berekenings-/interpolatiemethoden en de geldigheid ervan kwantificeren. Methoden vaststellen voor circulatieventilatoren en grote comfortventilatoren, alsook voor grote ventilatoren, bv. door extrapolatie op basis van schaalmodellen.	Terbeschikkingstelling van herhaalbare, reproduceerbare, kosteneffectieve en praktisch relevante testmethoden voor het meten van het energieverbruik van industriële ventilatoren, met als doel om het energieverlies van de industriële ventilatoren te verminderen en zo bij te dragen tot de werking van de eengemaakte markt en tot energiebesparingen.
38	Ecologisch ontwerp van snelheidsvariators	Verordening (EU) 2019/1781 van de Commissie van 1 oktober 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor elektromotoren en snelheidsvariators overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 641/2009 betreffende eisen inzake ecologisch ontwerp voor stand-alone natloper-circulatiepompen en in producten ingebouwde natloper-circulatiepompen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 640/2009 van de Commissie	De bestaande normen herzien, waarbij ook naar de volgende aspecten wordt gekeken: 1) het aanpakken van systeemverliezen die rechtstreeks verband houden met snelheidsvariators, met name verliezen die stroomopwaarts in het net worden veroorzaakt wanneer de ingangsstroom niet sinusoidaal is, en harmonische verliezen die stroomafwaarts in de motor worden veroorzaakt; 2) het vaststellen van de controletoleranties; 3) indien van toepassing, het toevoegen van energieklassen om efficiëntere aandrijvingen aan te moedigen; 4) het vaststellen van specificaties voor combinaties van motoren en snelheidsvariators die samen worden verkocht, alsook voor geïntegreerde snelheidsvariators (compacte snelheidsvariators); 5) het uitbreiden van het toepassingsgebied tot andere soorten snelheidsvariators.	Terbeschikkingstelling van herhaalbare, reproduceerbare, kosteneffectieve en praktisch relevante testmethoden voor het meten van het energieverbruik / de verliezen van snelheidsvariators, met als doel om de energieverliezen te verminderen en zo bij te dragen tot de werking van de eengemaakte markt en tot energiebesparingen.
39	Ecologisch ontwerp van servers en producten voor gegevensopslag	Verordening (EU) 2019/424 van de Commissie van 15 maart 2019 tot vaststelling van eisen inzake ecologisch ontwerp voor servers en gegevensopslagproducten overeenkomstig Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 617/2013 van de Commissie	Een nieuwe Europese norm ontwikkelen voor het meten en berekenen van de efficiëntie, de prestaties en het stroomverbruik van gegevensopslagproducten en voor de karakterisering van de processorstroombeheersfunctie van servers.	Het belangrijkste doel is bij te dragen tot een hoog niveau van milieuprestaties van servers en gegevensopslagproducten in de hele Unie en daarmee bij te dragen tot het vrije verkeer van die producten in de Unie
40	Ecologisch ontwerp voor kleine, middelgrote en grote vermogenstransformatoren	Verordening (EU) nr. 548/2014 van de Commissie van 21 mei 2014 betreffende de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot kleine, middelgrote en grote vermogenstransformatoren	Ontwikkeling van een nieuwe Europese norm voor het meten en berekenen van de energie-efficiëntie en de prestaties van kleine, middelgrote en grote vermogenstransformatoren.	Het belangrijkste doel is bij te dragen tot een hoog niveau van milieuprestaties van kleine, middelgrote en grote vermogenstransformatoren en daarmee bij te dragen tot het vrije verkeer van die producten in de Unie en tot energiebesparingen.

41	Koolstofverwijderingen in bouwproducten	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, Nieuwe EU-bosstrategie voor 2030 COM(2021) 572 final Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, Duurzame koolstofcycli COM(2021) 800 final	Een geharmoniseerd kader voor dynamische levenscyclusanalyse ontwikkelen om de koolstofverwijderingen via koolstofopslag in bouwproducten nauwkeuriger te kunnen vaststellen.	Het hoofddoel is om blijk te geven van de vooruitgang die is geboekt bij de dynamische levenscyclusanalyse om in normen voor bouwproducten beter rekening te houden met koolstofopslag, vooral wanneer tijdsafhankelijke karakteriseringsfactoren worden gebruikt voor een dynamische levenscyclusinventaris.
42	Klimaatbestendigheid van infrastructuur	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen - de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering COM(2021) 82 final — punt 2.3.2	Een breder scala aan normen herzien, op basis van de nieuwste kennis, voor activa (niet beperkt tot infrastructuur) die kwetsbaar zijn voor klimaateffecten, teneinde hun klimaatbestendigheid te verbeteren.	Verbetering van de klimaatbestendigheid van de bestaande infrastructuur en van nieuwe grote infrastructuurprojecten.
43	Transport en permanente opslag van koolstofdioxide	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (verordening voor een nettonulindustrie), COM(2023) 161 final	Nieuwe Europese normen ontwikkelen voor het vervoeren van kooldioxide via pijpleidingen, schepen, treinen en vrachtwagens en voor de permanente geologische opslag ervan.	Het belangrijkste doel is te zorgen voor een grote mate van interoperabiliteit bij de nieuwe infrastructuur voor het transport van kooldioxide en de permanente opslagcapaciteit.
44	Oplaa infrastructuur voor elektrische voertuigen	Verordening (EU) 2023/1804 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en tot intrekking van Richtlijn 2014/94/EU	Ontwikkeling van Europese normen op de volgende gebieden: — norm voor een Public Key Infrastructure (PKI) voor e-mobiliteit (Plug and Charge-principe); - norm voor oplaadinfrastructuur voor personen met een beperking; - identificatiecodes voor infrastructuur voor elektrisch opladen en waterstof tanken; — afstemming van het Open Charge Point Protocol en IEC 63110 (back-end van de oplaadinfrastructuur).	Het doel is te zorgen voor gebruiksvriendelijkheid en te streven naar automatische connectiviteit tussen oplaadinfrastructuur en elektrische voertuigen, waarbij de interoperabiliteit van de oplaadinfrastructuur van verschillende fabrikanten, systemen en netwerken moet worden gewaarborgd.

Acties voor de ontwikkeling en herziening van Europese normen of Europese normalisatieproducten ter ondersteuning van de groene transitie

Ref.	Titel	Referentie	Europese normen/Europese normalisatieproducten	Specifieke doelstellingen en beleidsterreinen voor de Europese normen/Europese normalisatieproducten
45	Staal met een laag koolstofgehalte	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, Actualisering van de nieuwe industriestrategie van 2020: een sterkere eengemaakte markt tot stand brengen voor het herstel van Europa COM(2021) 350 final Commission Staff Working Document, Towards competitive and clean European steel Accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Updating the 2020 New Industrial Strategy: Building a stronger Single Market for Europe's recovery SWD(2021) 353 final	Normen ontwikkelen voor geharmoniseerde methoden voor emissie- en recyclingcriteria voor staalproductie, processen op basis van waterstof en technologieën voor koolstofafvang.	Het doel is de overgang naar de productie van staal met processen die de koolstofemissies ervan verminderen, te ondersteunen.
46	Recycling en hergebruik van materialen uit afgedankte auto's	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende circulariteitseisen voor voertuigontwerp en betreffende het beheer van autowrakken, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2018/858 en 2019/1020 en tot intrekking van de Richtlijnen 2000/53/EG en 2005/64/EG COM(2023) 451 final	Europese normen ontwikkelen ter verbetering van de processen voor het circulair ontwerp, de productie, het hergebruik en de recycling van voertuigen en de onderdelen ervan. Deze normen behelzen onder meer de verbetering van het ontwerp voor de recycling van kunststofonderdelen en de verwerking van afgedankte auto's om de terugwinning van kritieke grondstoffen en de kwaliteit van staal- en aluminiumschroot te verbeteren, alsook methoden voor het berekenen en meten van de kwaliteit van gesorteerde, gerecyclede en teruggewonnen automaterialen.	Het doel van de actie is om de recycling en het hergebruik van materialen te verbeteren en de productie van afval uit afgedankte auto's te verminderen.

47	Luchtkwaliteit — meetmethoden voor de monitoring van polycyclische aromatische koolwaterstoffen in de lucht	Artikel 4, leden 1, 8 en 13, van en bijlage V bij Richtlijn 2004/107/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende arseen, cadmium, kwik, nikkel en polycyclische aromatische koolwaterstoffen in de lucht	Normen ontwikkelen voor het meten van concentraties van polycyclische aromatische koolwaterstoffen in de lucht.	Het doel is ervoor te zorgen dat de analyse van polycyclische aromatische koolwaterstoffen in de lucht voldoende nauwkeurig, betrouwbaar en in de hele EU vergelijkbaar is.
48	Luchtkwaliteit – op modellen gebaseerde beoordelingen	De artikelen 6, 7, 9 en 10 van en bijlage I bij Richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa	Normen ontwikkelen om ervoor te zorgen dat op modellen gebaseerde beoordelingen van de luchtkwaliteit objectief, betrouwbaar en vergelijkbaar zijn, alsook van voldoende kwaliteit om betrouwbare informatie te verkrijgen over de concentraties van luchtverontreinigende stoffen in de lucht.	Het doel is ervoor te zorgen dat de verzamelde informatie over luchtverontreiniging voldoende representatief en in de hele EU vergelijkbaar is.
49	Luchtkwaliteit — prestaties van op sensoren gebaseerde systemen voor het meten van luchtverontreiniging	De artikelen 6, 7, 9 en 10 van en bijlage I bij Richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa	Gevalideerde testnorm(en) ontwikkelen om de prestaties van op sensoren gebaseerde systemen voor het meten van luchtverontreiniging te evalueren. Het doel van de norm(en) zal zijn om te evalueren of op sensoren gebaseerde systemen voldoen aan de doelstellingen voor gegevenskwaliteit van Richtlijn 2008/50/EG.	Verbetering van de beoordelingen van de luchtkwaliteit door te evalueren in hoeverre op sensoren gebaseerde systemen voldoen aan de doelstellingen voor de gegevenskwaliteit van Richtlijn 2008/50/EG. Dankzij de norm(en) zal deze monitoringmethode bovendien breder inzetbaar zijn en zal de luchtkwaliteit beter kunnen worden beoordeeld.
50	Luchtkwaliteit — deeltjesaantalconcentratie	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa COM(2022) 542 final	Ontwikkeling van een nieuwe Europese norm voor het meten van de deeltjesaantalconcentratie.	Het hoofddoel is de luchtkwaliteit te verbeteren door te zorgen voor betere gegevens en wetenschappelijke inzichten over de effecten van ultrafijnstof op de gezondheid en het milieu. Daartoe moet ervoor worden gezorgd dat de meting van ultrafijnstof of de deeltjesaantalconcentratie in de lucht voldoende nauwkeurig en betrouwbaar is en vergelijkbaar is in de hele EU. In het voorstel voor een herziene richtlijn betreffende de luchtkwaliteit wordt de verplichting ingevoerd om deze ongereguleerde luchtverontreinigende stof, die een steeds groter worden probleem vormt, te meten. De eisen voor het meten van ultrafijnstof zijn met name gericht op stedelijke omgevingen.

51	Methaanemissies in de energiesector	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de beperking van de methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942 COM(2021) 805 final	Ontwikkeling van nieuwe en herziening van bestaande Europese normen inzake de kwantificering van de methaanemissies bij olie-, gas- en kolenactiviteiten, met inbegrip van inactieve, gedichte, gesloten en verlaten activa. Ontwikkeling van nieuwe en herziening van bestaande Europese normen inzake onderzoeken om methaanlekage bij olie- en gasactiviteiten op te sporen en te verhelpen. Ontwikkeling van nieuwe Europese normen voor apparatuur waarmee afblazen door ontwerp wordt voorkomen.	Het doel is te waarborgen dat energiebedrijven voldoen aan hun verplichtingen om methaanemissies in de hele Unie op vergelijkbare wijze te meten en te beperken. Hierdoor wordt gezorgd voor een gelijk speelveld voor energiebedrijven, toegang tot vergelijkbare informatie en een geharmoniseerd niveau van doeltreffendheid bij het verminderen van de methaanemissies.
52	Monitoring van industriële emissies	Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging)	Europese normen ontwikkelen voor methoden voor: a) periodieke monitoring en meting van het totaal aan per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS); b) periodieke monitoring en meting van hormoonon-tregelende stoffen; c) periodieke monitoring en meting van microplastics; d) periodieke monitoring en meting van nanomaterialen; e) periodieke monitoring en meting van gevaarlijke stoffen die aan de criteria van artikel 57 van de Reach-verordening voldoen.	Ervoor zorgen dat steekproeven en analyses van de betrokken verontreinigende stoffen en metingen van proces parameters alsmede de kwaliteitsborging van geautomatiseerde meetsystemen en de referentiemeet methoden om deze systemen te ijken, worden uitgevoerd overeenkomstig de Europese normen.
53	Microplastics	Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming van het verlies van kunststofpellets om verontreiniging door microplastics te verminderen COM(2023) 645 final	Europese normen ontwikkelen ter ondersteuning van maatregelen tegen verontreiniging door microplastics (kunststofdeeltjes met een diameter van doorgaans minder dan 5 mm) die onopzettelijk in het milieu terechtkomen (bv. uit granulaat en synthetisch textiel).	Het doel van de actie is om het vrijkomen van microplastics in het milieu te beperken en daarmee de milieuverontreiniging en de potentiële risico's voor de menselijke gezondheid te verminderen.
54	Beoordeling van ecosysteemdiensten	Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2011 wat betreft de invoering van nieuwe modules voor milieu-economische rekeningen COM(2022) 329 final	Ontwikkeling van Europese normen en normalisatieproducten die losstaan van financiële en statistische normen, ter ondersteuning van de beoordeling van ecosysteemdiensten. Gegevens over ecosysteemdiensten zijn nodig voor de rapportage over biodiversiteit, de klimaatverandering en de gezondheid van terrestrische en mariene ecosystemen. In deze normen zullen de technische kenmerken worden gespecificeerd waarmee rekening moet worden gehouden bij de keuze van procedures en modellen voor het ramen en verzamelen van gegevens.	De belangrijkste doelstelling van de actie is het ondersteunen van de gegevenskwaliteit van de Europese rekeningen voor ecosysteemdiensten om betere informatie te verstrekken voor de Europese Green Deal.

55	Bemestingsproducten	Verordening (EU) 2019/1009 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 tot vaststelling van voorschriften inzake het op de markt aanbieden van EU-bemestingsproducten en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EG) nr. 1107/2009 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2003/2003	Ontwikkeling van nieuwe Europese normen of herziening van bestaande normen met betrekking tot testmethoden voor de vaststelling van de aanwezigheid van contaminanten, organische verontreinigende stoffen en micro-organismen en ander onderzoek van specifieke parameters die relevant zijn voor de agronomische efficiëntie en veiligheid van EU-bemestingsproducten en die zijn vastgesteld in Verordening (EU) 2019/1009.	Het doel van deze actie is ervoor te zorgen dat fabrikanten, markttoezichtautoriteiten en aangemelde instanties kunnen vertrouwen op testmethoden die onder geharmoniseerde normen vallen om de conformiteit van EU-bemestingsproducten met de eisen van Verordening (EU) 2019/1009 te beoordelen. CEN werkt momenteel in het kader van normalisatieverzoek M/564 aan de ontwikkeling van geharmoniseerde normen voor EU-bemestingsproducten. Er is een nieuw normalisatieverzoek gepland om het CEN te verzoeken aanvullende geharmoniseerde normen te ontwikkelen voor testmethoden die nodig zijn ter ondersteuning van nieuwe bepalingen die onlangs in bovengenoemde handeling zijn opgenomen.
56	Metingen van de bodemgezondheid en toegang daartoe	Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake bodemmonitoring en -veerkracht (richtlijn bodemmonitoring) COM(2023) 416 final	Ontwikkeling van een digitaal portaal voor gegevens over bodemgezondheid in ruimtelijke vorm met geografische referenties, dat toegang biedt tot bodemgezondheidsgegevens. Dit vereist de ontwikkeling van nieuwe Europese normen voor de geharmoniseerde meting van: elektrische geleidbaarheid (extract van verzadigde bodempasta (ECe)); schattingsmethode voor het waterhoudend vermogen van de bodem; basisademhaling van de bodem; metabarcodering van bacteriën, schimmels, protisten en dieren in de bodem; abondantie en diversiteit van nematoden in de bodem; microbiële biomassa in de bodem; abundantie en diversiteit van regenwormen in de bodem en concentratie van organische verontreinigende stoffen in de bodem: pesticiden, microplastics, PFAS. Daarnaast moeten overdrachtsfuncties en de bijbehorende methodologieën worden ontwikkeld en gevalideerd om de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van deze metingen en de interpretatie ervan in verschillende contexten van de bodemgezondheid te waarborgen.	Het voornaamste doel is de bodemgezondheid in de EU te beoordelen en die gegevens beschikbaar te maken in een digitaal portaal voor gegevens over bodemgezondheid, "met het oog op gezonde bodems tegen 2050 en het behoud van de gezonde staat van bodems, zodat zij meerdere ecosysteemdiensten kunnen leveren op een schaal die toereikend is om te voldoen aan de ecologische, maatschappelijke en economische behoeften, de gevolgen van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies kunnen voorkomen en beperken, de weerbaarheid tegen natuurrampen en de voedselzekerheid kunnen vergroten en de bodemverontreiniging kunnen beperken tot niveaus die niet langer als schadelijk voor de menselijke gezondheid en het milieu worden beschouwd." (artikel 1)

57	Luchtvaartbrandstof	Richtlijn (EU) 2023/958 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft de bijdrage van de luchtvaart aan de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor de hele economie en de passende toepassing van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel	In overleg met het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart een eerste verkennende analyse uitvoeren van toekomstige normalisatieproducten met betrekking tot specificaties voor luchtvaartbrandstof, gericht op het verminderen van niet-CO ₂ -effecten en het verbeteren van de luchtkwaliteit.	Het hoofddoel is een eerste verkennende analyse te maken voor toekomstige normalisatieproducten voor luchtvaartbrandstof om de samenstelling van luchtvaartbrandstof te optimaliseren, bij te dragen tot het beperken van niet-CO ₂ -effecten van de luchtvaart, het verbeteren van de luchtkwaliteit en het versterken van de veiligheid en luchtwaardigheid, zonder vooruit te lopen op de lopende haalbaarheidsbeoordeling en regelgevingsmaatregelen van de EU inzake de optimalisering van de brandstofinhoud die in de tussentijd kunnen worden ontwikkeld, en te zorgen voor overeenstemming met de internationale regels en normen voor de burgerluchtvaart. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in overleg met het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart en voortbouwen op de voorbereidende werkzaamheden van het agentschap.

Acties voor de ontwikkeling en herziening van Europese normen of Europese normalisatieproducten ter ondersteuning van de interne markt voor producten en diensten

Ref.	Titel	Referentie	Europese normen/Europese normalisatieproducten	Specifieke doelstellingen en beleidsterreinen voor de Europese normen/Europese normalisatieproducten
58	Medische hulpmiddelen en medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek	Verordening (EU) 2017/745 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2017 betreffende medische hulpmiddelen, tot wijziging van Richtlijn 2001/83/EG, Verordening (EG) nr. 178/2002 en Verordening (EG) nr. 1223/2009, en tot intrekking van Richtlijnen 90/385/EEG en 93/42/EEG van de Raad Verordening (EU) 2017/746 van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2017 betreffende medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek en tot intrekking van Richtlijn 98/79/EG en Besluit 2010/227/EU van de Commissie	Bestaande Europese normen herzien en nieuwe Europese normen ontwikkelen voor het ontwerp en de vervaardiging van: — medische hulpmiddelen die onder Verordening (EU) 2017/745 vallen; — medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek die onder Verordening (EU) 2017/746 vallen. De normen zullen van toepassing zijn op het ontwerp en de vervaardiging, het risicobeheer en de verplichtingen van marktdeelnemers en opdrachtgevers, met inbegrip van de volgende aspecten: — kwaliteitsbeheersystemen; — risicobeheer; — klinisch onderzoek en prestatiestudies; — klinische evaluatie.	Het doel is om te zorgen voor de goede werking van de eengemaakte markt voor medische hulpmiddelen door hoge kwaliteits- en veiligheidsnormen vast te stellen voor medische hulpmiddelen en medische hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek. Deze moeten algemene veiligheidsproblemen met betrekking tot dergelijke producten wegnemen, waardoor een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en veiligheid wordt gewaarborgd voor patiënten, gebruikers en anderen.

59	Drukapparatuur	Richtlijn 2014/68/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van drukapparatuur	Bestaande normen voor drukapparatuur of samenstellen herzien en nieuwe normen ontwikkelen.	Verbetering van de veiligheid en vergemakkelijking van de markttoegang voor kleine en middelgrote ondernemingen. Dit zal het concurrentievermogen van EU-bedrijven op de wereldmarkt vergroten.
60	Drukvaten van eenvoudige vorm	Richtlijn 2014/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van druvaten van eenvoudige vorm	Bestaande normen van de EN 286-serie herzien en nieuwe normen ontwikkelen.	Verbetering van de veiligheid en vergemakkelijking van de markttoegang voor kleine en middelgrote ondernemingen. Dit zal het concurrentievermogen van EU-bedrijven op de wereldmarkt vergroten.
61	Machineproducten	Verordening (EU) 2023/1230 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2023 betreffende machines en tot intrekking van Richtlijn 2006/42/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 73/361/EEG van de Raad	Europese normen voor machineproducten ontwikkelen of herzien om rekening te houden met de nieuwe essentiële veiligheids- en gezondheidsspecificaties van de voorgestelde verordening.	Het hoofddoel is om de gezondheid en veiligheid te waarborgen door handhaving van geharmoniseerde Europese normen overeenkomstig de algemeen erkende stand van de techniek. De beschikbaarheid van geharmoniseerde Europese normen zal de markttoegang vergemakkelijken, met name voor kmo's. De gebruikers en eigenaars van machineproducten zullen profiteren van een verbetering van de veiligheid en mogelijk ook van doorwerkeffecten, zoals een efficiënt gebruik van energie en gemakkelijkere toegang tot innovatieve technologieën. Marktdeelnemers zullen baat hebben bij de rechtszekerheid.
62	Apparaten bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen (ATEX)	Richtlijn 2014/34/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake apparaten en beveiligingssytemen bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen	Nieuwe Europese normen ontwikkelen of bestaande Europese normen herzien ter ondersteuning van geavanceerde technologie op het gebied van apparaten bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen.	Het doel is om de gezondheid en de veiligheid te waarborgen van apparaten die zijn bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen.

63	Persoonlijke beschermingsmiddelen	Verordening (EU) 2016/425 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 89/686/EEG van de Raad	Nieuwe Europese normen ontwikkelen of bestaande Europese normen herzien ter ondersteuning van geavanceerde technologie op het gebied van persoonlijke beschermingsmiddelen.	Het hoofddoel is om de bescherming van de gezondheid en veiligheid van gebruikers en het vrije verkeer van persoonlijke beschermingsmiddelen op de interne markt te waarborgen. Voorts zal de beschikbaarheid van geharmoniseerde Europese normen de markttoegang vergemakkelijken, met name voor kmo's.
64	Weegwerktuigen en meetinstrumenten	Richtlijn 2014/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van niet-automatische weegwerktuigen Richtlijn 2014/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van meetinstrumenten	Nieuwe Europese normen ontwikkelen of bestaande Europese normen herzien ter ondersteuning van geavanceerde technologie op het gebied van weegwerktuigen en meetinstrumenten.	i) bescherming van het publiek tegen onjuiste resultaten van weeghandelingen met niet-automatische weegwerktuigen, wanneer die voor bepaalde categorieën toepassingen worden gebruikt. ii) ondersteuning van de inzet van correcte en traceerbare meetinstrumenten die kunnen worden gebruikt voor een verscheidenheid aan meettaken die op vele manieren directe en indirecte gevolgen hebben voor het dagelijks leven van mensen. Deze taken worden verricht om redenen van openbaar belang, volksgezondheid, openbare veiligheid, milieu- en consumentenbescherming, belastingheffing en eerlijke handel. Zij vereisen mogelijk het gebruik van wettelijk gecontroleerde meetinstrumenten.
65	Interoperabiliteit van het spoorwegsysteem	Richtlijn (EU) 2016/797 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende de interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Europese Unie	Nieuwe Europese normen en normalisatieproducten ontwikkelen of bestaande Europese normen en normalisatieproducten herzien ter ondersteuning van de toepassing van Richtlijn (EU) 2016/797.	Het hoofddoel is om te zorgen voor een hoog niveau van interoperabiliteit van het spoorwegsysteem, waarbij rekening wordt gehouden met technologische (digitale) ontwikkelingen en ecologische (groene) beperkingen.
66	Elektromagnetische compatibiliteit	Richtlijn 2014/30/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake elektromagnetische compatibiliteit	Herziening van bestaande normen en ontwikkeling van nieuwe normen ter ondersteuning van de essentiële eisen van Richtlijn 2014/30/EU.	Ervoor zorgen dat geharmoniseerde normen ter ondersteuning van de essentiële eisen van Richtlijn 2014/30/EU inzake elektromagnetische compatibiliteit worden bijgewerkt en de laatste stand van de techniek vertegenwoordigen. Die geharmoniseerde normen, waarvan de referentienummers in het PBEU zullen worden bekendgemaakt, zullen het vermoeden van conformiteit vestigen met betrekking tot de bijbehorende essentiële eisen. Zo zal ervoor worden gezorgd dat elektrisch materiaal geen elektromagnetische verstoringen veroorzaakt of er niet door wordt beïnvloed, zodat door de normalisatie de economische en maatschappelijke veerkracht wordt vergroot.

67	Brandveiligheid van schepen die vloeibaar gemaakte gassen in bulk vervoeren en door gas aangedreven schepen	Richtlijn 2014/90/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 inzake uitrusting van zeeschepen en tot intrekking van Richtlijn 96/98/EG van de Raad	Ontwikkeling van een nieuwe Europese norm voor het testen van vaste brandblusinstallaties op basis van droog chemisch poeder voor de bescherming van schepen die vloeibaar gas in bulk vervoeren en door gas aangedreven schepen.	Het hoofddoel is het verbeteren van de maritieme veiligheid. De Internationale Maritieme Organisatie is de richtsnoeren voor de goedkeuring van vaste brandblusinstallaties op basis van droog chemisch poeder voor de bescherming van schepen die vloeibaar gas in bulk vervoeren aan het herzien, maar er bestaat tot op heden geen gevalideerde norm voor tests voor fakkelbranden en/of kabelgootbranden. De ontwikkeling van een dergelijke norm, in nauwe samenwerking met ISO, zou niet alleen de maritieme veiligheid van gastankers, maar ook die van door gas aangedreven passagiersschepen moeten verbeteren.
68	Laagspanning	Richtlijn 2014/35/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen	Herziening van bestaande normen en ontwikkeling van nieuwe normen ter ondersteuning van de essentiële eisen van Richtlijn 2014/35/EU.	Ervoor zorgen dat geharmoniseerde normen ter ondersteuning van de essentiële eisen van Richtlijn 2014/35/EU inzake laagspanning worden bijgewerkt en de laatste stand van de techniek vertegenwoordigen. Die geharmoniseerde normen, waarvan de referentienummers in het PBEU zullen worden bekendgemaakt, zullen het vermoeden van conformiteit vestigen met betrekking tot de bijbehorende essentiële eisen. Zo zal ervoor worden gezorgd dat elektrisch materiaal geen gevaar oplevert voor de gezondheid en veiligheid van personen en huisdieren of eigendommen, wanneer het op de juiste wijze wordt geïnstalleerd en onderhouden en wordt gebruikt in toepassingen waarvoor het is gemaakt.
69	Radioapparatuur	Richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van Richtlijn 1999/5/EG	Ontwikkeling van geactualiseerde Europese normen voor radioapparatuur ter waarborging van de gezondheid en veiligheid van de gebruiker, elektromagnetische compatibiliteit, bescherming van het radiospectrum en toegang voor nooddiensten.	De belangrijkste doelstellingen zijn het verbeteren van de veiligheid van gebruikers van radioapparatuur, het voorkomen van schadelijke interferentie in de essentiële radiocommunicatie, en het waarborgen van de toegang van nooddiensten.
70	Pleziervaartuigen	Richtlijn 2013/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 betreffende pleziervaartuigen en waterscooters en tot intrekking van Richtlijn 94/25/EG	Nieuwe Europese normen ontwikkelen of bestaande Europese normen herzien ter ondersteuning van geavanceerde technologie op het gebied van weegwerktuigen en meetinstrumenten.	De belangrijkste doelstellingen zijn het waarborgen van de gezondheid en veiligheid bij pleziervaartuigen en waterscooters en het waarborgen van de naleving van de voorschriften inzake uitlaat- en geluidsemissies.

71	Veiligheidsnormen voor consumentenproducten	Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 december 2001 inzake algemene productveiligheid	Europese normen ontwikkelen of herzien ter ondersteuning van Richtlijn 2001/95/EG inzake algemene productveiligheid, met bijzondere aandacht voor producten voor kinderen en andere producten die onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, in samenwerking met de deskundigengroep Consumer Safety Network van de Commissie. Dit omvat de verbetering van de veiligheid van kinderen bij aan de binnenzijde geplaatste zonwering, raambekledingen met koorden en beveiligingssystemen, de veiligheid van turntoestellen en vast opgestelde trainingsapparatuur, en de veiligheid van vergrendelingen voor ramen en balkondeuren.	De belangrijkste doelstelling is het verbeteren van de productveiligheid in het kader van Richtlijn 2001/95/EG door ervoor te zorgen dat de huidige normen in lijn zijn met de meest recente wetenschappelijke kennis. Dit waarborgt dat de algemene en specifieke veiligheidseisen van de richtlijn en het bijbehorende besluit worden nageleefd.
72	Gegevenswoordenboek voor rapportage aan toezichthoudende autoriteiten in de financiële sector	COM(2021) 798 — Strategie inzake toezichtgegevens in de financiële dienstensector van de EU Verordening (EU) 2019/876 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft de hefboomratio, de nettostabielefinancieringsratio, vereisten inzake eigen vermogen en in aanmerking komende passiva, tegenpartijkredietrisico, marktrisico, blootstellingen aan centrale tegenpartijen, blootstellingen aan instellingen voor collectieve belegging, grote blootstellingen, rapportage- en openbaarmakingsvereisten, en van Verordening (EU) nr. 648/2012	Ontwikkeling van een nieuwe Europese norm voor de beschrijving van de inhoud en het formaat van de gegevens die door entiteiten die actief zijn in de financiële sector aan de relevante autoriteiten worden gerapporteerd met het oog op financieel toezicht en gegevens die in het kader van verschillende wetgevingskaders openbaar worden gemaakt. De norm moet ervoor zorgen dat de gegevens op gestructureerde, alomvattende, consistente en ondubbelzinnige wijze worden beschreven met in de wetgeving vastgelegde bewoordingen teneinde een duidelijk verband te leggen tussen verzamelde en/of openbaar gemaakte gegevens en de desbetreffende wettelijke voorschriften.	De langetermijndoelstelling is om de EU-toezichtrapportage te moderniseren en een systeem op te zetten dat de toezichthoudende autoriteiten op EU- en nationaal niveau nauwkeurige, consistente en tijdige gegevens verstrekt en tegelijkertijd de totale rapportagelast voor alle betrokken partijen tot een minimum beperkt. Dankzij standaardisering van gegevens en een gemeenschappelijke interpretatie van in het kader van verschillende rapportagekaders verzamelde gegevens zal het gemakkelijker worden om digitale technologieën te gebruiken en zullen de overdracht, validering en analyse van de gegevens worden vereenvoudigd.